

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (veliko vijeće)

21. prosinca 2021.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Sudska nadležnost i izvršenje sudske odluke u građanskim i trgovačkim stvarima – Uredba (EU) br. 1215/2012 – Članak 7. točka 2. – Posebna nadležnost u stvarima povezanim s deliktima ili kvazideliktima – Objava na internetu navodno uvredljivih komentara o jednoj osobi – Mjesto nastanka štete – Sudovi svake države članice na čijem državnom području sadržaj objavljen na internetu jest ili je bio dostupan”

U predmetu C-251/20,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Cour de cassation (Francuska), odlukom od 13. svibnja 2020., koju je Sud zaprimio 10. lipnja 2020., u postupku

Gtflix Tv

protiv

DR,

SUD (veliko vijeće),

u sastavu: K. Lenaerts, predsjednik, L. Bay Larsen, potpredsjednik, A. Arabadjiev, A. Prechal, I. Jarukaitis i N. Jääskinen, predsjednici vijeća, T. von Danwitz, M. Safjan (izvjestitelj), L. S. Rossi, A. Kumin i N. Wahl, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Hogan,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Gtflix Tv, P. Spinosi, L. Chevallier i A. Michel, *avocats*,
- za francusku vladu, E. de Moustier i A. Daniel, u svojstvu agenata,
- za vladu Helenske Republike, S. Chala, A. Dimitrakopoulou i K. Georgiadis, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: francuski

– za Europsku komisiju, M. Heller i M. Wilderspin, u svojstvu agenata,
saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 16. rujna 2021.,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 7. točke 2. Uredbe (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovackim stvarima (SL 2012., L 351, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 19., svezak 11., str. 289.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Gtflixa Tv, društva sa sjedištem u Češkoj Republici koje djeluje u zabavnoj industriji za odrasle, i osobe DR, drugog profesionalnog subjekta u tom području, sa sjedištem u Mađarskoj, povodom zahtjeva za ispravak i uklanjanje navodno uvredljivih izjava o tom društvu koje je potonja objavila na više internetskih stranica i foruma kao i zahtjeva za naknadu štete koja je nastala zbog tog objavlјivanja.

Pravni okvir

- 3 Iz uvodne izjave 4. Uredbe br. 1215/2012 proizlazi da se, u interesu nesmetanog funkcioniranja unutarnjeg tržišta, njome žele ujednačiti pravila o sukobu nadležnosti u građanskim i trgovackim stvarima, te osigurati brzo i jednostavno priznavanje i izvršenje sudskih odluka donesenih u državi članici.
- 4 Uvodne izjave 15. i 16. te uredbe određuju:
 - „(15) Pravila o nadležnosti trebala bi biti što je moguće više predvidiva i zasnovana na načelu da se nadležnost općenito temelji na domicilu tuženika. Nadležnost bi uvijek trebala postojati na temelju toga, osim u nekim točno određenim slučajevima u kojima glavni predmet spora ili autonomija stranaka [zahtijevaju primjenu drukčije poveznice]. Samostalno se mora utvrditi domicil pravne osobe, kako bi se zajednička pravila učinila transparentnijima i izbjegli sukobi nadležnosti.
 - (16) Pored domicila tuženika, trebale bi postojati alternativne osnove nadležnosti temeljene na uskoj povezanosti između suda i tužbe ili [radi] olakšavanja pravilnog sudovanja. Postojanje uske povezanosti [bliske veze] trebalo bi osigurati pravnu sigurnost i spriječiti mogućnost da tuženik bude tužen pred sudom države članice u vezi kojeg mu nije bilo moguće [koji nije mogao] razumno predvidjeti. [To je važno] posebno u slučajevima u vezi izvanugovornih obveza koje nastaju iz povrede privatnosti i [prava osobnosti], uključujući klevetu.”
- 5 Pravila o nadležnosti nalaze se u poglavljju II. navedene uredbe. Odjeljak 1. tog poglavlja II., naslovjen „Opće odredbe”, sadržava članke 4. do 6. Uredbe br. 1215/2012.

6 Članak 4. stavak 1. određuje:

„Podložno ovoj Uredbi, osobe s domicilom u državi članici, bez obzira na njihovo državljanstvo, tuže se pred sudovima te države članice.”

7 Članak 5. stavak 1. navedene uredbe propisuje:

„Osobe koje imaju domicil u državi članici mogu biti tužene pred sudovima druge države članice, samo na temelju pravila iz odjeljaka 2. do 7. ovog poglavlja.”

8 U odjeljku 2. poglavlja II. iste uredbe, naslovom „Posebna nadležnost”, člankom 7. točkom 2. predviđa se:

„Osoba s domicilom u državi članici može biti tužena u drugoj državi članici:

[...]

2. u stvarima povezanim s deliktima ili kvazideliktima pred sudom mjesta u kojem je nastala ili može nastati štetna radnja.”

9 Tekst članka 7. točke 2. Uredbe br. 1215/2012 u biti je istovjetan onomu članka 5. točke 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovackim stvarima (SL 2001., L 12, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavje 19., svezak 3., str. 30.), koja je stavljena izvan snage Uredbom br. 1215/2012.

10 Odjeljak 4. poglavlja II. Uredbe br. 1215/2012, naslovjen „Nadležnost za potrošačke ugovore”, sadržava članak 17. stavak 1., koji određuje:

„1. U pitanjima u vezi ugovora kojeg sklapa osoba, potrošač, u svrhu koja se može smatrati da je izvan njegove profesionalne ili gospodarske djelatnosti, nadležnost se utvrđuje ovim Odjeljkom, ne dovodeći u pitanje članak 6. i točku 5. članka 7., ako:

[...]

(c) u svim drugim slučajevima, ako je ugovor sklopljen s osobom koja obavlja trgovacku ili profesionalnu djelatnost u državi članici u kojoj potrošač ima domicil, ili ako na bilo koji način usmjerava svoje djelatnosti u tu državu članicu ili više država uključujući tu državu članicu, ugovor spada u okvir te djelatnosti.”

Glavni predmet i prethodno pitanje

11 Gtflix Tv, društvo sa sjedištem u Češkoj Republici i koje ima središte interesa u toj državi članici, proizvodi i distribuira, osobito putem svoje internetske stranice, audiovizualne sadržaje za odrasle. Osoba DR, s domicilom u Mađarskoj, redatelj je, producent i distributer filmova iste vrste koji se prikazuju na internetskim stranicama smještenima u Mađarskoj.

12 Gtflix Tv prigovara osobi DR da je iznosila komentare o njemu koji su ga ocrnjivali, koje je objavljivala na više internetskih stranica i foruma.

- 13 Nakon što joj je poslalo pismo opomene da povuče te izjave, to je društvo podnijelo zahtjev za privremenu pravnu zaštitu protiv osobe DR predsjedniku tribunala de grande instance de Lyon (Okružni sud u Lyonu, Francuska) kako bi joj se, kao prvo, pod prijetnjom novčane kazne naložilo da prestane sa svakim činom ocrnjivanja u odnosu na njega i u odnosu na internetsku stranicu koja pripada istom društvu te da objavi pravnu napomenu na francuskom i engleskom jeziku na svakom od dotičnih foruma, zatim da ga se ovlasti da samo objavi komentar na tim forumima te naposljetu da privremeno plati simboličan jedan euro kao naknadu njegove imovinske štete i isti iznos kao naknadu njegove neimovinske štete.
- 14 Pred tim je sudom osoba DR istaknula prigovor nenađežnosti francuskog suda koji je prihvaćen rješenjem od 10. travnja 2017.
- 15 Društvo Gtflix Tv protiv tog rješenja podnijelo je žalbu pred courom d'appel de Lyon (Žalbeni sud u Lyonu, Francuska), pri čemu je zahtjev za privremeni iznos naknade imovinske i neimovinske štete pretrpljene u Francuskoj povećalo na iznos od 10 000 eura. Taj je sud potvrđujućom presudom od 24. srpnja 2018. također prihvatio prigovor nenađežnosti.
- 16 Pred sudom koji je uputio zahtjev društvo Gtflix Tv prigovara navedenoj presudi jer je njome francuski sud proglašen nenađežnim u korist čeških sudova, dok su prema njegovu mišljenju sudovi države članice nadležni za odlučivanje o šteti nastaloj na državnom području te države članice zbog sadržaja objavljenog na internetu s obzirom na to da je taj sadržaj tamo dostupan. Gtflix Tv tvrdi da je cour d'appel de Lyon povrijedio članak 7. točku 2. Uredbe br. 1215/2012 time što je, kako bi isključio nadležnost francuskih sudova, presudio da nije dovoljno da su navodno uvredljivi komentari dostupni na području nadležnosti suda pred kojim je postupak pokrenut, već moraju biti i od određenog interesa za korisnike interneta koji borave na tom području i da tamo mogu nanijeti štetu.
- 17 S obzirom na presudu od 17. listopada 2017., Bolagsupplysningen i Ilsjan (C-194/16, EU:C:2017:766), sud koji je uputio zahtjev presudio je da francuski sudovi nisu nadležni za odlučivanje o zahtjevu za uklanjanje navodno uvredljivih komentara i za ispravak podataka objavom priopćenja, osobito zbog toga što je središte interesa društva Gtflix Tv u Češkoj Republici i što osoba DR ima domicil u Mađarskoj.
- 18 Međutim, sud koji je uputio zahtjev pita se može li osoba koja, smatrajući da su joj povrijeđena prava širenjem uvredljivih komentara na internetu, djeluje istodobno kako bi joj se odobrilo ispravljanje podataka i uklanjanje sadržaja kao i naknada neimovinske i imovinske štete koja proizlazi iz te povrede, pred sudovima svake države članice na čijem je državnom području dostupan ili je bio dostupan sadržaj objavljen na internetu, tražiti naknadu štete prouzročene na državnom području te države članice u skladu s presudom od 25. listopada 2011., eDate Advertising i dr. (C-509/09 i C-161/10, EU:C:2011:685, t. 51. i 52.) ili treba, u skladu s presudom od 17. listopada 2017., Bolagsupplysningen i Ilsjan (C-194/16, EU:C:2017:766, t. 48.), podnijeti taj zahtjev za naknadu štete sudu koji je nadležan naložiti ispravljanje podataka i uklanjanje uvredljivih komentara.
- 19 U tim je okolnostima Cour de cassation (Kasacijski sud, Francuska) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Treba li odredbe članka 7. točke 2. [Uredbe br. 1215/2012] tumačiti na način da osoba koja, smatrajući da su joj povrijeđena prava širenjem uvredljivih komentara na internetu, istodobno djeluje kako bi joj se odobrilo ispravljanje podataka i uklanjanje sadržaja kao i naknada

neimovinske i imovinske štete koja proizlazi iz te povrede, može pred sudovima svake države članice na čijem je državnom području dostupan ili je bio dostupan sadržaj objavljen na internetu tražiti naknadu štete prouzročene na državnom području te države članice u skladu s presudom od 25. listopada 2011., eDate Advertising i dr. (C-509/09 i C-161/10, EU:C:2011:685, t. 51. i 52.) ili treba, u skladu s presudom od 17. listopada 2017., Bolagsupplysningen i Ilsjan (C-194/16, EU:C:2017:766, t. 48.), podnijeti taj zahtjev za naknadu štete sudu koji je nadležan naložiti ispravljanje podataka i uklanjanje uvredljivih komentara?”

O prethodnom pitanju

- 20 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 7. točku 2. Uredbe br. 1215/2012 tumačiti na način da osoba koja, smatrajući da su joj povrijeđena prava širenjem uvredljivih komentara o njoj na internetu, djeluje istodobno kako bi joj se odobrili, s jedne strane, ispravljanje podataka i uklanjanje sadržaja objavljenih o njoj na internetu i, s druge strane, naknada štete koja proizlazi iz tog objavljivanja na internetu, može tražiti pred sudovima svake države članice na čijem državnom području su ti komentari dostupni ili su bili dostupni, naknadu štete koja joj je nanesena u državi članici suda pred kojim se vodi postupak, iako ti sudovi nisu nadležni za zahtjev za ispravak i uklanjanje.
- 21 U tom pogledu, valja podsjetiti na to da se u navedenom članku 7. točki 2. Uredbe br. 1215/2012 predviđa da u stvarima povezanima s deliktima ili kvazideliktima osoba s domicilom u državi članici može biti tužena u drugoj državi članici pred sudom mjesta u kojem je nastala ili može nastati štetna radnja.
- 22 Budući da je ta odredba istovjetna članku 5. točki 3. Uredbe br. 44/2001, tumačenje koje je Sud dao u pogledu tog članka također vrijedi i u odnosu na članak 7. točku 2. Uredbe br. 1215/2012 (presuda od 17. listopada 2017., Bolagsupplysningen i Ilsjan, C-194/16, EU:C:2017:766, t. 24. i navedena sudska praksa).
- 23 Prema ustaljenoj sudske praksi, pravilo o posebnoj nadležnosti u stvarima povezanima s deliktima ili kvazideliktima treba tumačiti na autonoman način, temeljeći se na strukturi i ciljevima uredbe čiji je sastavni dio (presuda od 17. listopada 2017., Bolagsupplysningen i Ilsjan, C-194/16, EU:C:2017:766, t. 25. i navedena sudska praksa).
- 24 To pravilo o posebnoj nadležnosti temelji se na postojanju posebno bliske veze između spora i sudova mjesta u kojem je nastala ili je mogla nastati štetna radnja, koja opravdava dodjeljivanje nadležnosti tim sudovima radi dobrog sudovanja i postupovne ekonomije (presuda od 17. listopada 2017., Bolagsupplysningen i Ilsjan, C-194/16, EU:C:2017:766, t. 26. i navedena sudska praksa).
- 25 Kao što to proizlazi iz uvodne izjave 16. Uredbe br. 1215/2012, zahtjev takve povezanosti mora osigurati pravnu sigurnost i spriječiti mogućnost da tuženik bude tužen pred sudom države članice koji nije mogao razumno predvidjeti, s obzirom na to da je taj aspekt važan osobito u sporovima koji se odnose na izvanugovorne obveze nastale zbog povreda privatnog života i prava osobnosti, uključujući klevetu (vidjeti u tom smislu presudu od 17. listopada 2017., Bolagsupplysningen i Ilsjan, C-194/16, EU:C:2017:766, t. 28.).

- 26 Naime, u stvarima koje se odnose na delikte ili kvazidelikte najprimjerije je da odlučuje sud mjesa u kojem je nastala ili je mogla nastati štetna radnja, među ostalim, zbog blizine spora i radi lakšeg izvođenja dokaza (presuda od 17. listopada 2017., Bolagsupplysningen i Ilsjan, C-194/16, EU:C:2017:766, t. 27. i navedena sudska praksa).
- 27 U skladu s ustaljenom sudscom praksom Suda, izraz „mjest[o] u kojem je nastala ili može nastati štetna radnja“ odnosi se kako na mjesto uzročnog događaja tako i na mjesto gdje je nastala šteta, s obzirom na to da svako od njih može, ovisno o okolnostima, biti posebno korisno u pogledu dokaza i postupovne ekonomije (presuda od 17. listopada 2017., Bolagsupplysningen i Ilsjan, C-194/16, EU:C:2017:766, t. 29. i navedena sudska praksa).
- 28 Ništa u odluci kojom se upućuje prethodno pitanje ne upućuje na to da se glavni postupak odnosi na mogućnost pokretanja postupka pred francuskim sudovima na temelju mesta uzročnog događaja. Međutim, postavlja se pitanje jesu li ti sudovi nadležni prema mjestu gdje je nastala navodna šteta. Usto, kao što je to istaknuo sud koji je uputio zahtjev, Gtflix Tv nije zahtijevao da na francuskom državnom području ne budu dostupni podaci i komentari o kojima je riječ u glavnem postupku.
- 29 U tom je pogledu Sud smatrao da, u odnosu na tužbe kojima se traži naknada neimovinske štete navodno prouzročene klevetničkim člankom objavljenim u pisanim mediju, oštećena stranka može pokrenuti postupak radi naknade štete protiv izdavača pred sudovima svake države članice u kojoj je članak objavljen i za koju žrtva tvrdi da je ondje nanesena šteta njezinu ugledu, nadležnim za odlučivanje samo o šteti uzrokovanoj u državi članici u kojoj se nalazi sud kojemu je podnesena tužba (presuda od 7. ožujka 1995., Shevill i dr., C-68/93, EU:C:1995:61, t. 33.).
- 30 Konkretno, kad je riječ o tvrdnjama o povredi prava osobnosti putem sadržaja objavljenih na internetskoj stranici, Sud je presudio da, u skladu s člankom 7. točkom 2. Uredbe br. 1215/2012, osoba koja se smatra oštećenom ima mogućnost podnijeti tužbu radi naknade cjelokupne prouzročene štete bilo pred sudovima mesta poslovnog nastana osobe koja je objavila taj sadržaj na temelju mesta uzročnog događaja, bilo pred sudovima države članice u kojoj se nalazi središte njezinih interesa na temelju nastanka štete. Ta osoba može, umjesto tužbe radi naknade cjelokupne prouzročene štete, također podnijeti tužbu sudovima svake države članice na čijem je državnom području dostupan ili je bio dostupan sadržaj objavljen na internetu. Takvi sudovi nadležni su samo s obzirom na štetu prouzročenu na državnom području države članice suda pred kojim je pokrenut postupak (vidjeti u tom smislu presudu od 25. listopada 2011., eDate Advertising i dr., C-509/09 i C-161/10, EU:C:2011:685, t. 52.).
- 31 Pravna osoba koja obavlja gospodarsku djelatnost i traži naknadu štete koja proizlazi iz povreda njezina poslovnog ugleda objavom netočnih podataka koji se na nju odnose na internetu i neuklanjanjem komentara o njoj također se može koristiti tom mogućnosti pokretanja postupka (vidjeti u tom smislu presudu od 17. listopada 2017., Bolagsupplysningen i Ilsjan, C-194/16, EU:C:2017:766, t. 44.).
- 32 S obzirom na sveprisutnu narav podataka i sadržaja objavljenih na nekoj internetskoj stranici te činjenicu da je doseg njihove objave načelno neograničen, Sud je ipak precizirao da zahtjev za ispravak prvih i uklanjanje drugih nije razdvojiv te se, slijedom toga, može podnijeti samo sudu nadležnom za odlučivanje o cjelokupnom zahtjevu za naknadu štete, a ne i sudu koji za to nije nadležan (presuda od 17. listopada 2017., Bolagsupplysningen i Ilsjan, C-194/16, EU:C:2017:766, t. 48.).

- 33 Iz toga slijedi da, u skladu s člankom 7. točkom 2. Uredbe br. 1215/2012, osoba koja smatra da joj je nanesena šteta objavom podataka na internetskoj stranici može, radi ispravka tih podataka i brisanja sadržaja objavljenih na internetu, pokrenuti postupak bilo pred sudom mesta poslovnog nastana osobe koja je objavila taj sadržaj bilo pred sudom na čijem se području nalazi središte interesa prvonavedene osobe.
- 34 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, zbog „potreb[nog] odnos[a] ovisnosti” između zahtjeva za ispravak podataka i uklanjanje sadržaja objavljenih na internetu i pripadajućeg zahtjeva za naknadu cijelokupne ili djelomične štete koja proizlazi iz te objave na internetu, valja smatrati da jedan od sudova iz prethodne točke ove presude ima isključivu nadležnost za odlučivanje o tim dvama zahtjevima. Interes dobrog sudovanja može stoga opravdati tu dodjelu isključive nadležnosti.
- 35 Međutim, takva dodjela nadležnosti ne može proizlaziti iz članka 7. točke 2. Uredbe br. 1215/2012 kako je tumačen u točki 32. ove presude, s obzirom na to da, za razliku od zahtjeva za ispravak podataka i uklanjanje sadržaja koji je jedan i nedjeljiv, predmet zahtjeva koji se odnosi na naknadu štete može biti ili potpuna naknada štete ili djelomična naknada štete. Međutim, iako je činjenica da se ne može podnijeti zahtjev za ispravak podataka i uklanjanje sadržaja objavljenih na internetu pred sudom različitim od onog koji je nadležan za odlučivanje o cijelom zahtjevu za naknadu štete opravdana zato što je takav zahtjev jedan i nedjeljiv, ipak nije opravdano zbog istog razloga isključiti mogućnost da podnositelj zahtjeva podnese svoj zahtjev za djelomičnu naknadu štete pred bilo kojim drugim sudom na čijem području smatra da je pretrpio štetu.
- 36 Osim toga, potreba za takvim dodjeljivanjem isključive nadležnosti судu mesta poslovnog nastana osobe koja je objavila taj sadržaj na internetu ili sudu na čijem se području nalazi središte interesa podnositelja zahtjeva ne proizlazi, među ostalim, iz onoga što sud koji je uputio zahtjev predstavlja kao „potreban odnos ovisnosti” između, s jedne strane, zahtjeva za ispravak podataka i uklanjanje sadržaja objavljenih na internetu i, s druge strane, zahtjeva za naknadu štete koja je nastala zbog tog objavljivanja. Naime, s obzirom na to da su, neovisno o istovjetnosti činjenica na kojima se temelje ti zahtjevi, njihov predmet, razlog i mogućnost razdvajanja različiti, nema pravne potrebe da ih zajednički ispita samo jedan sud.
- 37 Takvo dodjeljivanje nadležnosti nije nužno ni sa stajališta dobrog sudovanja.
- 38 U tom pogledu, sud koji je nadležan za odlučivanje samo o predmetnoj šteti u državi članici kojoj pripada u potpunosti je sposoban ocijeniti, u okviru postupka koji se vodi u toj državi članici i s obzirom na dokaze prikupljene u toj državi, nastanak i opseg navodne štete.
- 39 Osim toga, mogućnost kojom raspolaže podnositelj zahtjeva za podnošenje tužbe za naknadu štete pred sudovima svake države članice nadležnim za štetu prouzročenu na području države članice kojoj pripadaju doprinosi dobrom sudovanju kada se ne može utvrditi središte interesa tog podnositelja zahtjeva. U takvom slučaju Sud je presudio da ta osoba ne može imati pravo na pokretanje sudskog postupka na temelju članka 7. točke 2. Uredbe br. 1215/2012 protiv navodnog počinitelja povrede njezinih prava osobnosti na temelju mesta nastanka štete radi potpune naknade pretrpljene štete (presuda od 17. listopada 2017., Bolagsupplysningen i Ilsjan, C-194/16, EU:C:2017:766, t. 43.). Nasuprot tomu, navedena osoba na temelju te mogućnosti i na istoj osnovi može također ostvarivati to pravo radi djelomične naknade štete koja je ograničena samo na štetu prouzročenu u državi članici kojoj pripada sud pred kojim je pokrenut postupak.

- 40 Ostvarenje cilja osiguranja dobrog sudovanja stoga nije dovedeno u pitanje mogućnošću kojom raspolaže podnositelj zahtjeva da podnese tužbu za naknadu štete pred sudovima nadležnim za odlučivanje o šteti nastaloj u državi članici kojoj pripadaju.
- 41 Naposljetku, valja podsjetiti na to da je dodjeljivanje tim sudovima nadležnosti za odlučivanje samo o šteti prouzročenoj na državnom području države članice kojoj pripadaju podređeno samo uvjetu da je štetni sadržaj dostupan ili je bio dostupan na tom državnom području. Naime, za razliku od članka 17. stavka 1. točke (c) Uredbe br. 1215/2012, njezin članak 7. točka 2. ne postavlja dodatni uvjet za određivanje nadležnog suda, kao što je onaj prema kojem djelatnost osobe mora biti „usmjeren na“ državu članicu suda pred kojim je pokrenut postupak (vidjeti u tom smislu presude od 3. listopada 2013., Pinckney, C-170/12, EU:C:2013:635, t. 42. i od 22. siječnja 2015., Hejduk, C-441/13, EU:C:2015:28, t. 32.).
- 42 Međutim, ograničavanje mogućnosti podnošenja odštetnog zahtjeva jednom od sudova iz točke 40. ove presude dodatnim uvjetima može dovesti, ovisno o slučaju, do isključenja te mogućnosti, iako, prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda navedenoj u točki 26. ove presude, osoba koja se smatra oštećenom uvijek mora imati mogućnost podnijeti svoj zahtjev sudovima mesta nastanka štete.
- 43 S obzirom na sve prethodno navedeno, na postavljeno pitanje valja odgovoriti tako da članak 7. točku 2. Uredbe br. 1215/2012 treba tumačiti na način da osoba koja, smatrajući da su joj povrijeđena prava širenjem uvredljivih komentara o njoj na internetu, istodobno djeluje kako bi joj se odobrili, s jedne strane, ispravljanje podataka i uklanjanje sadržaja objavljenih o njoj na internetu i, s druge strane, naknada štete koja proizlazi iz tog objavljivanja na internetu, može tražiti pred sudovima svake države članice na čijem području su ti komentari dostupni ili su bili dostupni, naknadu štete koja joj je nanesena u državi članici suda pred kojim se vodi postupak, iako ti sudovi nisu nadležni za zahtjev za ispravak i uklanjanje.

Troškovi

- 44 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (veliko vijeće) odlučuje:

Članak 7. točku 2. Uredbe (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima treba tumačiti na način da osoba koja, smatrajući da su joj povrijeđena prava širenjem uvredljivih komentara o njoj na internetu, istodobno djeluje kako bi joj se odobrili, s jedne strane, ispravljanje podataka i uklanjanje sadržaja objavljenih o njoj na internetu i, s druge strane, naknade štete koja proizlazi iz tog objavljivanja na internetu, može tražiti pred sudovima svake države članice na čijem području su ti komentari dostupni ili su bili dostupni, naknadu štete koja joj je nanesena u državi članici suda pred kojim se vodi postupak, iako ti sudovi nisu nadležni za zahtjev za ispravak i uklanjanje.

Potpisi